

Бр. Бр. Шт. 4-33
11.09. 1991 год. год. лет.
БЕОГРАД — БЕОГРАД — БЕЛГРАД

00501575

IT-02-54-T
The Prosecutor
Vs.
Shabeta Mladenci
Croatia

Exhibit # _____
Date Admitted: _____
OTP Reference # C2990

PREDSEDNIŠTVU SFRJ

Dana 11. septembra 1991. godine, šef Kabineta predsednika Predsedništva SFRJ dostavio je Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu u Predsedništvu SFRJ neevidentirano naredjenje iz čijeg zaglavlja je vidljivo da je napisano u Zagrebu i u Beograd upućeno iz Ureda predsednika Republike Hrvatske.

Povodom uvodnog obrazloženja "naredjenja", Savezni sekretarijat za narodnu odbranu ukazuje na sledeće:

1. Odredba tačke 1. alineje 7. Sporazuma o prekidu vatre glasi: "Demobilisaće se rezervni sastav Hrvatske nacionalne garde, a JNA vratiti u kasarne kako ni jedni ni drugi ne bi prejudicirali izvodjenje posmatračkih aktivnosti u paragrafu 2."*
Iz ovako formulisane odredbe Sporazuma jasno proizilazi da demobilizacija rezervnog sastava Hrvatske nacionalne garde, uz sprovođenje drugih odredbi ove tačke Sporazuma, treba da prethodi povlačenju jedinica JNA u kasarne ili, u najmanju ruku, da se ostvaruje uporedo sa tim povlačenjem. Imajući to u vidu, postavlja se pitanje zašto predsednik Predsedništva SFRJ jednostrano interpretira Sporazum i obaveze JNA koje iz njega proističu.

Predočavamo da se rezervni sastav Hrvatske nacionalne garde ne samo ne otpušta kućama, već iz dana u dan domobiliše, koncentriše na kriznim područjima i zajedno sa aktivnim sastavom garde i pripadnicima MUP-a Hrvatske neprekidno angažuje u borbеним акцијама и против JNA. O razmerama tih akcija govore i podaci da su oružane formacije Republike Hrvatske od momenta potpisivanja Sporazuma do 20.00 časova 11. septembra ove godine izvele 115 napada na pripadnike, jedinice i objekte JNA u kojima je poginulo 5 starešina i 6 vojnika i ranjeno 40 pripadnika Armije.

* Paragraf 2 glasi: "Kako bi osigurale sveobuhvatnu i efikasnu kontrolu prekida vatre, strane potpisnice su se saglasile da aktivnosti praćenja izvode JNA i hrvatske vlasti i predstavnici srpskog stanovništva u Hrvatskoj, uključenog u neprijateljstva".

Posebno skrećemo pažnju da je najveći deo ovih napada izvršen po jedinicama JNA u stacionarnim objektima i da su gotovo sve kasarne u Hrvatskoj potpuno blokirane. Zato se uporno insistiranje predsednika Predsedništva SFRJ da se i relativno male snage JNA koje su sada angažovane na razdvajanju sukobljenih strana povuku u kasarne, bez prethodne ili bar istovremene demobilizacije Hrvatske nacionalne garde i ostvarivanja drugih odredbi Sporazuma o prekidu vatre, može protumačiti i kao pokušaj da se i tako mali, preostali kontingent armijskih snaga zatvori u kasarne, blokira i izloži stalnim napadima oružanih sastava Hrvatske.

2. Gruba je optužba da JNA "učestvuje u nenajavljenom ratu protiv Republike Hrvatske". JNA striktno postupa po odlukama Predsedništva SFRJ i svojim ustavnim ovlašćenjima. To je više puta potvrđeno i ocenama samog Predsedništva SFRJ.

3. JNA ne snosi odgovornost za ljudske žrtve i za razaranja pojedinih privrednih, kulturno-istorijskih i sakralnih objekata. Pripadnici i jedinice JNA otvarali su vatru samo radi sopstvene zaštite i u krajnjoj nuždi, a po civilnim objektima dejstvovano je samo kada su oni zloupotrebljavani i korišćeni u vojne svrhe - za neposredno vatreno dejstvo protiv jedinica JNA.

4. Armija ne samo da ne snosi odgovornost za zaista ogroman broj iseljenih lica sa sopstvenih ognjišta, već je, po uverenju svih dobronamernih, zaslužna što taj broj nije daleko veći. U vezi s tim ističemo da je do sada zbog maltretiranja, stalnih pretnji i pritisaka od strane organa vlasti iz Hrvatske izbeglo i preko 500 porodica aktivnih vojnih starešina sa oko 2.000 članova.

iz mesta Armija

Sigurno je, takodje, da bi bez angažovanja JNA broj poginulih i ranjenih bio neuporedivo veći od sadašnjeg.

5. Navode predsednika Predsedništva da Armija deluje vaninstitucionalno i da je praktično izvršila vojni udar, prepuštamo oceni Predsedništva. Istovremeno skrećemo pažnju da gospodin Stjepan Mesić već više puta uzurpira prava Predsedništva SFRJ i sasvim neovlašćeno i samovoljno izdaje naredjenja JNA suprotno odlukama Predsedništva.

6. Nema ni jednog dokaza za tvrdnju predsjednika Predsedništva da "mnogi vojni zapovjednici nisu pod kontrolom viših komandi" i da oni "sa svojim jedinicama djeluju u zajedničkim akcijama sa četničko-terorističkim skupinama protiv legalnih organa vlasti Republike Hrvatske". U Armiji vlada i poštuje se princip vojne subordinacije.

7. JNA nije naoružavala ni jednu, kako kaže predsjednik Predsedništva, odmetničku skupinu, niti takvim skupinama pruža bilo kakvu zaštitu. Štaviše, sa njima je u sukobu, jer je kontinuirano izložena njihovim terorističkim i drugim nasrtajima.

8. Predsedništvu SFRJ je poznato da je mobilizacija izvršena na širem području SFRJ, pri čemu je JNA pozivala rezervni sastav isključivo za svoje potrebe. Ni jedna jedinica TO ne deluje pod komandom i u okvirima JNA.

9. Jedinice pod komandom general-potpukovnika Nikole Uzelca iz 1. vojne oblasti, kao ni ostale jedinice JNA, nikada nisu prve otvarale vatru, već su samo branile i štatile sopstveni integritet.

Indikativno je da predsjednik Predsedništva zna šta je general Uzelac izjavio predsjedniku vlade Republike Bosne i Hercegovine. General Uzelac kategorički poriče da je rekao to što mu se pripisuje.

10. Gruba je insinuacija da je JNA zauzela Baranju, predala je ekstremnim skupinama i podržavala bilo čije i bilo kakve zločine.

Borivoje Dobrokes nije aktivni major JNA, pa takva tvrdnja gospodina Mesića ilustrativno govori čime se on sve služi.

11. Nije tačno da je posle nemilih događaja kod Bosanske Krupe general JNA prevezao helikopterom Milana Martića u Knin. Martić je prebačen vojnim helikopterom koji se zatekao u tom rejonu, jer ni Savezni sekretarijat za unutrašnje poslove, ni MUP Republike Bosne i Hercegovine, nisu smatrali da je reč o osobi koja podleže krivičnom gonjenju.

U: 1
primjena!

da to su jedinice
u sastavu
komanda

M: 1
izjavio
da je rekao

M: 1
primjena!

00501578

12. Savezni sekretarijat za narodnu odbranu saglasan je sa ocenom generala Milana Aksentijevića datoj HTV. Sve dok se ne promene dosad donete odluke Predsedništva SFRJ, zahtev predsednika Predsedništva za povlačenje jedinica JNA može biti samo njegovo lično opredeljenje.

13. JNA nije zauzimala bilo čije TV odašiljače.

14. Generalštab OS SFRJ organizacijski je deo Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu, a načelnik GŠ OS neposredno je potčinjen saveznom sekretaru za narodnu odbranu. Zato je "podela odgovornosti" koju vrši predsednik Predsedništva SFRJ ne samo neosnovana nego i zlonamerna.

U Saveznom sekretarijatu za narodnu odbranu sa žaljenjem konstatujemo da predsedniku Predsedništva SFRJ nije poznato da Predsedništvo nije Vrhovna komanda oružanih snaga, već kolektivni vrhovni komandant (koji tek sa svojim štabom - SSNO-om čini Vrhovnu komandu), kao i da ne poznaje organizaciju SSNO kao ustanove koja je Predsedništvu SFRJ neposredno potčinjena.

Kada je reč o sadržini konkretnog naredjenja predsednika Predsedništva SFRJ, Savezni sekretarijat za narodnu odbranu obaveštava Predsedništvo o sledećem:

1. Jedinice JNA neće se povući u kasarne sve dok se o tome ne donese odgovarajuća odluka Predsedništva SFRJ striktno zasnovana na Sporazumu o prekidu vatre potpisanim sa Evropskom zajednicom.

2. Stav predsednika Predsedništva da se "svi vojni zapovednici koji se ogluše i ne izvrše odluke Predsedništva o povlačenju Armije u vojarnje sami (se) stavljaju van zakona" faktički izražava zalaganje za bezakonje i državni teror, jer ni u jednoj pravnoj državi nijedan čovek, pa ni učinioci najtežih krivičnih dela, ne mogu biti van zakona. I njima se suđi i postupa po zakonu.

Pripadnici JNA su, inače, spremni da i ubuduće dosledno sprovode odluke Predsedništva SFRJ, ali ne i samovlasne odluke pojedinih njegovih članova.

Savezni sekretarijat za narodnu odbranu i ovom prilikom

00501579

izražava odlučnu opredeljenost JNA za dosledno sprovođenje Sporazuma o prekidu vatre i da svojim delovanjem doprinese suzbijanju oružanih konflikata i uspostavljanju toliko potrebnog mira.

Savezni sekretarijat za narodnu odbranu ponovo se obraća Predsedništvu SFRJ s molbom da stane u zaštitu JNA od smišljenih i kontinuiranih pokušaja gospodina Mesića da diskredituje i razbije Jugoslovensku narodnu armiju.

Svima mora biti jasno da Jugoslovenska narodna armija neće trpeti ničiju torturu i da će svim snagama i sredstvima štiti svoje dostojanstvo, živote i čast svojih pripadnika.

SAVEZNI SEKRETAR
ZA NARODNU ODBRANU
general armije
Veljko Kadijević

